Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi
Özel Sayı 27, S. XX-XX, XXXX 2022
© Telif hakkı EJOSAT'a aittir
Araştırma Makalesi

www.ejosat.com ISSN:2148-2683

European Journal of Science and Technology
Special Issue 27, pp. XX-XX, XXXX 2022
Copyright © 2022 EJOSAT
Research Article

Veli Yaklaşımlarının Öğretmenlerin Mesleki Yeterlilik Algısı ve Tükenmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişki

Ayşegül YILMAZ[1*], Serdar YILMAZ[2]

[1*] Ayvansaray Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye, aysegulyilmaz@stu.ayvansaray.edu.tr
[2] İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Elektronik ve Otomasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye (ORCID: 0000-0002-4316-3737), syilmaz75@iuc.edu.tr

(2nd International Conference on Applied Engineering and Natural Sciences ICAENS 2022, March 10-13, 2022)

(**DOI:** 10.31590/ejosat.)

ATIF/REFERENCE: YILMAZ, A., YILMAZ, S. (2022). *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, (27), Xx-Xx.

Öz

Gelişmiş bir toplum için en önemli şart eğitimdir. Toplum içindeki bireyin en iyi şekilde eğitilmesi ve gelişimin sağlanmasında birinci ve en güçlü yapı taşı öğretmendir. Öğretmenlerin görevlerini en iyi şekilde icra edebilmesi, her meslekte olduğu gibi motivasyona bağlıdır.

Öğretmenlerin performanslarına etki edebilecek sebepler öğrencileri dolayısıyla toplumları olumlu ya da olumsuz etkileyecektir. Bu sebeplerden biri de veli yaklaşımlarıdır. Öğrencinin ilk eğitim gördüğü kurum ailedir. Okul çağına gelmiş öğrenci eğitiminin önemli bir kısmını ailesinden edinmiştir. Peki, aile yaklaşımlarının, öğretmenlerin motivasyon ve tükenmişlik düzeyine etkisi nedir? Bu sorudan yola çıkarak incelenmiş olan bu araştırmanın amacı; aile yaklaşımlarının, öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeyleri ve tükenmişlik duyguları ile ilişkisine dair literatür araştırması gerçekleştirmektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada öncelikle öğretmenlik mesleği ve öğretmenlerin mesleki motivasyon ve tükenmişlik düzeyleri ile ilgili araştırmaların yer aldığı makaleler incelenmiştir. Öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve tükenmişlik düzeylerine olan etkiler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik düzeyi, Yeterlilik Algısı, Veli Yaklaşımları, Mesleki Yeterlilik

The Relationship Between Parent's Approaches and Teachers' Perceptions of Professional Competence and Burnout Levels

Abstract

Education is the most important condition for a developed society. The first and most powerful building block in the best education and development of the individual in the society is the teacher. The ability of teachers to perform their duties in the best way depends on motivation, as in every profession.

The reasons that may affect the performance of the teachers will affect the students, thus the society, positively or negatively. One of these reasons is parent approaches. The first institution where the student receives education is the family. A student of school age has acquired an important part of his education from his family. Well, what is the effect of family approaches on teachers' motivation and burnout levels? The aim of this research, which was examined based on this question; To conduct a literature research on the relationship between family approaches, teachers' professional motivation levels and feelings of burnout. For this purpose, first of all, articles about the teaching profession and the professional motivation and burnout levels of teachers were examined in the study. The effects on teachers' professional competence and burnout levels were evaluated.

Keywords: Burnout Level, Perception of Competence, Parent Approaches, Professional Competence

1. Giriş

Konu ile ilgili literatür incelendiğinde öğretmen mesleki motivasyon ve tükenmişlik düzeyi üzerine araştırmaların yapıldığı görülmüştür, fakat veli yaklaşımlarına ilişkin ise çalışmaların içinde kısmen yer verilirken doğrudan öğretmen-veli ilişkilerinin, öğretmenin mesleki yeterliliği ve tükenmişliği üzerindeki etkilerinin yer aldığı çalışma görülmemiştir. Öğretmenlerin mesleki motivasyon ve tükenmişlik düzeyi ve veli yaklaşımının birlikte ele alındığı sınırlı sayıda araştırmaya rastlanmıştır. Araştırmanın bu yönüyle dikkate alındığında ilgili alanda literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca araştırmadan ulaşılan sonuçların, öğretmen mesleki yeterlilik ve tükenmişlik düzeyi ile ilgili olarak gelecekteki uygulamalarda fikir verici olacağı düşünülmektedir.

Günümüzde artan iletişim araçlarının artması ve bilgi akışındaki uyaranların yoğunluğu özellikle günümüz ebeveynlerinde çocuklarının eğitim ve öğrenimlerine daha çok ilgi ve alaka göstermelerine neden olmuştur. Durumun pozitif kazanımlarını takdir ve kabul etmekle birlikte, aşırı koruyucu ve yönlendirici ebeveynlerin öğretmenler üzerindeki beklentilerini artırmaktadır. Bu durum çalışmanın yapılması konusunda motivasyon kaynağı olarak kabul edilmiştir.

Çalışmamızda öncelikli olarak literatürdeki var olan öğretmen-veli ilişkilerinin yer aldığı makale ve yayınlar araştırılmıştır.

2. Materyal ve Metot

Çalışmanın motivasyon kaynağı son yıllarda özellikle de velilerin çocuklarının eğitimine katkıda bulunmak amacıyla ilgi ve alakalarını artırmaları, veli-okul işbirliğinin öğrencilerin akademik başarısına katkı sağladığı reddedilemez bir gerçektir ancak velilerin beklentilerinin çok yüksek olması, aşırı kontrolcü tutumları gibi sebepler doğrultusunda öğretmenler üzerinde baskı oluşturmasına neden olmaktadır. Gerçekleştirilen araştırmalarda yaşlı öğretmenlerin veli iletişimi genç öğretmenlerin veli ile iletişimine göre daha zayıftır. Genç öğretmenlerin ise iletişim düzeyi yüksek olsa bile veli ile problem çözme becerileri daha düşüktür. Lisansüstü eğitim gören öğretmenlerin ise iletişim becerileri ve problem çözme düzeyleri yüksek olduğu yapılan çalışmada görülmüştür.

2.1. Araştırma Modeli ve Hipotezler

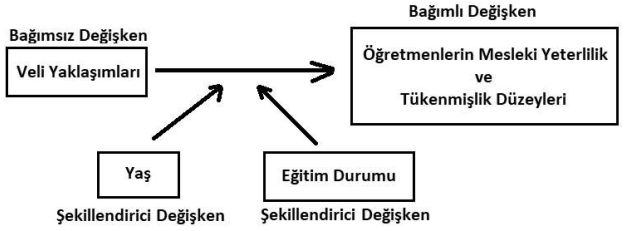

Şekil 1. Araştırma Modeli

Literatürde yapılan araştırmada kullanılan yaklaşıma ait model Şekil 1 üzerinde verilmektedir. Veli yaklaşımları, öğretmenlerin mesleki yeterlilikleri ve tükenmişlik düzeylerine etki edeceği düşünüldüğünden, bağımsız değişkenimizdir. Ayrıca veli tutumlarının öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve tükenmişlik düzeyleri ile olan ilişkisini yaş ve eğitim durumunun etkileyeceği düşünülmektedir.

Araştırma kapsamında ulaşılması düşünülen hipotezler H1, H2, H3 ve H4 olarak sunulmaktadır.

H1 Hipotezi: Veli yaklaşım tarzları ile öğretmenlerin mesleki yeterlilikleri ve tükenmişlik düzeyleri arasında bir ilişki vardır.

H2 Hipotezi: Veli yaklaşımlarının genç yaştaki öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve tükenmişlik düzeylerine oranla ileri yaştaki öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve tükenmişlik düzeyleri arasında fark vardır.

H3 Hipotezi: Veli yaklaşımları eğitim durumu düzeyi yüksek olan öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve tükenmişlik düzeylerine göre eğitim durumu düzeyi düşük öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve tükenmişlik düzeyleri arasında fark vardır.

3. Literatür Araştırması

Yapılan literatür araştırmasında veli yaklaşımlarının öğretmenlerin mesleki yeterlilik algısı ve tükenmişlik düzeyi ile ilişkili olduğunu gösteren doğrudan bir çalışma bulunmamıştır. Çalışmalarda genellikle öğretmenlerin tükenmişlik düzeyi ne etki eden iç ve dış faktörlerden bahsedilmektedir. Veli davranış ve tutumlarının öğretmenlerin tükenmişliği ile dolaylı yoldan ilişkilendirildiği çalışmalar görülmekle birlikte, öğretmenlerin tükenmişliği konusunda genellikle iç-dış faktörler çalışılmıştır.

Yapılan literatür araştırmasında veli yaklaşımlarının öğretmenlerin mesleki yeterlilik algısı ve tükenmişlik düzeyi ile ilişkili olduğunu gösteren doğrudan bir çalışma bulunmamıştır. Çalışmalarda genellikle öğretmenlerin tükenmişlik düzeyi ne etki eden iç ve dış faktörlerden bahsedilmektedir. Veli davranış ve tutumlarının öğretmenlerin tükenmişliği ile dolaylı yoldan ilişkilendirildiği çalışmalar görülmekle birlikte, öğretmenlerin tükenmişliği konusunda genellikle iç-dış faktörler çalışılmıştır.

Einar M. Skaalvik (2010) yayınladığı, "Öğretmen öz yeterliliği ve öğretmen tükenmişliği: İlişkiler üzerine bir çalışma" adlı çalışmasında, 2249 Norveçli ilkokul ve ortaokul öğretmenleri üzerinde öz yeterliliğini değerlendirmesi araştırmıştır. Araştırmaya öğretmenlerin tükenmişliği üzerindeki; okul, kolektif öğretmen yeterlilikleri, öz yeterlilikleri, iş tatmini, öğretmenlik dışındaki etkiler konu olarak değerlendirilmiştir. Veriler, AMOS 7 programı kullanılarak yapısal eşitlik modellemesi yoluyla analiz edilmiştir. Çalışmada dikkate değer olarak, okul dışı nedenler içerisinde Öğretmen-veli ilişkilerinin öğretmenlerin tükenmişliği üzerindeki etkileri değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmanın tartışmalar kısmında, öğretmenlerin velilerle ilişkilerinin hem öz-yeterlik beklentileri hem de duyarsızlaşma ile güçlü bir şekilde ilişkili olduğu anlatılmaktadır.

Ayrıca kesin olarak bilinen yargı olan Öğretmen-veli ilişkisinin öğrencinin genel olarak okula karşı tutumunu etkileyebileceği ve akademik başarıyı artırabileceği gibi belirli öğretmenlere karşı da mesleki yeterliliği etkilediği ortaya konmaktadır. Öğretmen-veli ilişkilerinde, güvenli ortam oluşturulmasının sorumluluğu sadece bir tarafa yüklenmesi doğru olmayacağı, olumlu ilişkiler kurmada hem öğretmene hem veliye düşen görevler olduğu anlatılmaktadır. Özellikle farklı beklentilere sahip velilerin taleplerini bir öğretmenin karşılaması mümkün olamamaktadır, gelişebilecek öğretmen-veli ilişkilerindeki olumsuzlukların okul idaresi tarafından yumuşatılması önerilmektedir.

H. İ. Arslantaş ve arkadaşlarının (2018) yayınlamış oldukları "Lise Öğretmenlerinde Mesleki Motivasyon Unsurları: Karma Yöntemli Bir Çalışma" adlı yayında öğretmenlerin

tükenmişlik düzeyi üzerine etki eden iç ve dış nedenler anlatılmıştır. Araştırma karma yöntemli olup hem nicel hem nitel desenler birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın nicel kısmında tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 236 lise düzeyi öğretmen, nitel kısmında da kolay ulaşılabilir örnekleme ile seçilen 28 öğretmen yer almıştır. Araştırma sonuçlarında öğretmenlerin eğitim düzeylerinin yüksek olmasının mesleki motivasyon üzerinde olumlu etkileri olduğu görülmüştür, diğer yandan ise dış unsurların motivasyon düşüşünde etkili olduğu açıklanmıştır. Araştırmanın nicel kısmında yer alan öğretmenler ait kişisel özellikler, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, maddi durumları gibi bilgilerde yer almaktadır. Nitel araştırma yapılandırılmış görüşme formu ile gerçekleştirilmiştir, 4 ucu açık sorununda yer aldığı formlar, oluşturulurken ön uygulama denemeleri yapılmış ve gönüllülük esası ile birebir uygulama ile veri toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde iki temel unsur olan iç ve dış unsurlar dikkate alınmıştır. Değerlendirmelerde öğretmenlerin, mesleki tercih motivasyonu, çalışma motivasyonu, motivasyonu artıran unsurlar, motivasyon düşürücü unsurlar iki temel neden olan iç ve dış nedenler olarak sunulmuştur. Veli etkileşimlerinin dış unsur olarak değerlendirildiği ve motivasyon düşürücü olarak bazı görüşme formlarında açık uçlu sorularda "velilerin olumsuz tavırları" seklinde öğretmenler tarafından formlarda bildirilmektedir. Sonuç ve tartışmalar kısmında da velilerin öğretmenlerle olan tutum ve davranışlarının dış nedenler içinde olduğu anlatılmaktadır.

Şükrü Ada ve arkadaşlarının (2013) gerçekleştirdikleri çalışmada, öğretmenlerin motivasyon etkenleri çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Toplanan veriler, nitel veri analizi yaklaşımlarından biri olan içerik analizi ile çözümlenmiştir. İlköğretim okullarında görev yapan 19 sınıf öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Öğretmenlerin motivasyonlarına etkiyen faktörleri ortaya çıkarmak amacıyla yapılan bu çalışmada, pozitif motivasyon sağlayan 63 adet dış, 19 adet iç, negatif motivasyon sağlayan 82 adet dış ve 9 adet iç faktör olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada öğretmenlere ait, cinsiyet, medeni durum, yaş, görev süresi, eğitim durumu özelliklere yer verilmiştir. Veri toplamak için çoğunlukla birebir görüşmeler yapılmış olsa da, telefon, ses ve görüntülü iletişim araçları da kullanılmıştır. Veri toplamada yarı yapılandırılmış veri formları kullanılmıştır. Araştırmada özellikle okul içi ve okul dışı motivasyon etkileyici unsurlara odaklanılmıştır. Çalışmanın sonuçları 4 başlık altında sunulmuştur. Bunlar dış motivasyon arttıranlar, iç motivasyon arttıranlar, dış motivasyon düşüren ve iç motivasyon düşüren unsurlar olarak verilmiştir. Dış motivasyon artıcı unsurlar içinde toplam 63 madde içinde 3. Sırada "İlgili Veli" 10 frekans değeri ile yer alırken, 5. sırada yer alan "Veli Memnuniyeti" 8 frekans değerine, 15. Sırada "Veli Öğretmen İş birliği" 5 frekans değerine sahiptir. Diğer taraftan motivasyon düşüren nedenler 82 madde ile sunulmuştur. 3. sırada "İlgisiz ve Duyarsız Veli" 8 frekans değeriyle, 6. Sırada "Olumsuz Veli tavır ve davranışları" 7 frekans değeriyle, 37. Sırada "Öğretmene Karşı Ön Yargılı Veli" frekans değeri 2 ile, 41. Sırada "Velinin abartılı ilgisi" frekans değeri 2 ile, 50. sırada "Yapıcı olmayan veli eleştirisi" 1 frekans değeri ile yer almaktadır. Veli davranış ve yaklaşımları açısından dikkate değer frekans ve sıralama değerleri olduğu görülmektedir.

Araştırmanın sonuç ve öneriler kısmında veli ilgisinin, veli memnuniyet ve takdirinin öğretmen motivasyonları üzerinden olumlu ve olumsuz etkileri olduğu tartışılmıştır.

Mehmet Hilmi Koç (2018) tarafından yapılan "Veli Görüşlerine Göre Veli Öğretmen İlişkisi Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Veli Öğretmen İlişkisinin İncelenmesi" adlı çalışmada, velilerin bakış açısı ile öğretmenlere dair değerlendirmeleri görmek mümkün olmaktadır. Öğretmenlerin veliler ile iletişimlerinin değerlendirilmesi ve motivasyonu açısından çalışma değerli katkılar sunmaktadır. Araştırmanın birincil olarak nitel desenden yararlanılmıştır. Araştırmada velilerin öğretmenlerle olan ilişkileri hakkında detaylı bilgi elde etmek için fenomenoloji deseni kullanılmıştır, böylece veli-öğretmen ilişkilerini velilerin algıları ve deneyimleri ile ortaya koymak amaçlanmıştır. Veri toplama bire bir yüz yüze şeklinde yapılmıştır. Veri analizinde NVIVO 11 nitel veri analizi programından yararlanılmış ve ayrıca iki uzmandan geri bildirim alınmıştır. Velilerin öğretmenler ile olan ilişkilerini çeşitli değişkenler açısından ortaya koyabilmek için nicel desen ile ölçek geliştirme çalışmaları yapılmıştır. Nitel çalışmalar için 10 veli, nicel çalışmalarda 3569 veli evrensel küme olarak kullanılmıştır. Velilerin eğitim durumları, gelir durumlarına çalışmada yer verilmiştir. Ölçek geliştirme sürecinde elde edilen verileri analiz etmek için SPSS 22 ve AMOS 23 paket programları kullanılmıştır. Velilerin sınıf öğretmenleriyle ilişkilerinin çeşitli değişkenlerle incelenmesi aşamasında elde edilen bulguların değerlendirilmesinde, SPSS 22 programı kullanılmıştır. Veli Bakış Açısıyla Veli Öğretmen İlişkisi Ölçeği alt boyutlarında çalışma durumu, eğitim durumu, gelir durumu ve öğretmenin mesleki deneyimi değişkenlerine bağlı olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediği bağımsız gruplar t-testi ve One-Way Anova ile test edilmiştir. Değerlendirmelerde velinin öğretmene yaklaşımı temasına ilişkin alt temalara ve frekans değerlerine yer verilmiştir. Değerlendirme tabloları incelendiğinde öğretmenin-veliye ve velinin-öğretmene karşı tutumları ve tavırlarına ait maddeler bulunmaktadır. Çalışmanın tartışma ve önerilerinde, öğretmen ve velilerin etkili ve pozitif iletişimlerinin, öğretmen ve veli açısından motivasyon katkısı sağladığı anlatılmaktadır.

"Veli Yaklaşımlarının Öğretmen Performansına Etkisi" adlı çalışmasını A. Hatipoğlu ve E. Kavas.(2016) yayınlamışlardır. Araştırmaya katılmayı gönüllü kabul eden 250 ilkokul öğretmenine uygulanan çalışmada, kişisel bilgi formları, veli yaklaşımları ölçeği ve öğretmen performansı ölçeğinden oluşan anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Veli yaklaşımları ile öğretmen performansı arasındaki ilişkileri belirlemek için Pearson korelasyon analizi, veli yaklaşımlarının öğretmen performansı üzerindeki etkilerini belirlemek için regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; velilerin olumlu ve bilgilendirici yaklaşımları ile öğretmen performansı arasında istatistiksel açıdan yapılan korelasyon çalışmalarında olumlu yönde ilişki olduğu bulunmuş ve Tablo 6'da çalışmanın detaylarına yer verilmiştir. Yine çalışma içerisinde verilen Tablo 9'da Olumlu ve bilgilendirici yaklaşım, olumsuz ve tenkit edici yaklaşım ile genel öğretmen performansı arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Çalışmanın sonuçlarında da verildiği üzere, velilerin öğretmenlere karşı olumlu ve bilgilendirici yaklaşım göstermeleri öğretmenlerin motivasyon düzeyine olumlu katkı sağladığı bildirilmiştir.

Izzul Ilham Jamaludin ve Huay Woon You (2019) çalışmasında, eğitimciler üzerinde tükenmişlik konusu araştırılmıştır. Araştırmada özellikle eğitimcilerin tükenmişlik düzeyleri cinsiyet, öğretmenlik deneyimi ve eğitim düzeyine göre incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada toplam denek 31 eğitimci yer almıştır. Tükenmişlik algısı için 3 farklı vektör oluşturulmuştur, 1. vektör duygusal tükenme (EE), 2. vektör duyarsızlaşma (DP) ve 3. vektör düşük kişisel başarı (PA) parametreleri veri toplamak için bir anketlerde kullanılmıştır. Çalışma, eğitimcilerin duygusal olarak tükenmiş olduklarını ve yüksek düzeyde duyarsızlaşma ile düşük kişisel başarı düzeylerini deneyimledikleri sonucuna ulaşmıştır. Öğretmenlerin eğitim durumları ve cinsiyetlerden bağımsız olarak duygusal tükenme gösterdikleri ortaya çıkmıştır. Özellikle lisans seviyesinde eğitime sahip ve 5 yılında altında tecrübesi olan öğretmenlerin dışsal etkiler olarak, öğrenci ve velilerden olumsuz olarak etkilendikleri görülmektedir. Bu durum ile ilgili değerlendirmeleri "Sonuçlar ve Tartışma" kısmında anlatılmıştır.

Einar M. Skaalvik ve Sidsel Skaalvik. (2011)yayınladıkları çalışmada, öğretmenlerin mesleki motivasyonları ve aidiyet duygusu, duygusal tükenme ve mesleği bırakma durumları araştırılmıştır. Öğretmenleri okul bağlamın tarafından altı yönü ölçülmüştür: değer uyumu, denetim desteği, meslektaşlarla ilişkiler, ebeveynlerle ilişkiler, zaman baskısı ve disiplin sorunları. Araştırmada yer alan katılımcılar, ilkokul ve ortaokullarda görevli olan 2569 Norveçli öğretmenden oluşmaktadır. Veriler SEM analizleri ile analiz edilmiştir. Altı okul bağlamı değişkeninin tamamı iş tatmini ve öğretmenlik mesleğinden ayrılma motivasyonu ile ilgilidir. Değerlendirilen ilişkiler öncelikle dolaylı olması, aidiyet duyguları ve duygusal tükenme aracılığıyla aracılık ediyor olması çalışmada yer almaktadır. Daha önce yapılan çalışmada da gibi, öğretmenlerin değer duygusu uyumunun yanı sıra denetim desteği ve meslektaşları ve veliler ile olumlu ilişkileri aidiyetin etkeni iken, zaman baskısı ve disiplin sorunları duygusal tükenmenin etken parametresidir.

Burhanettin Dönmez (2010) ve arkadaşlarının yayınladıkları çalışmada, okul müdürlerinin, öğrenci ve velilere güven duyması sonrasında yaşadıkları tükenmişliği konu edinmiştir. Araştırma Malatya ilinde görev yapan 119 ilkokul müdürün katılımıyla yapılmıştır, Müdür Güven Anketi ve Friedman Müdür Tükenmişlik ölçekleri uygulanmıştır. Çalışmada, öğrenci ve velilerde müdür güveninin önemine ve müdür tükenmişliği ile ilişkisine yeni bir yaklaşım sunduğunu, ancak araştırmanın sınırlılıkları ile değerlendirilmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır. Sonuçlar olarak müdürlerin velilere ve öğrencilere olan güveninin müdür tükenmişliği ile ilişkili olduğu ortaya yapılan değerlendirmelerde ortaya çıkmıştır.

Einar M. Skaalvik ve Sidsel Skaalvik yaptıkları çalışmalarda (2018, 2021) öğretmen tükenmişliğinin araştırıldığı çalışmalar gerçekleştirmişlerdir. Çalışmaların içinde kısmi olarak öğretmen-veli ilişkilerinde motivasyon ve tükenmişlik durumlarına yer vermişlerdir.

4. Sonuç

Özellikle velilerin son yıllarda çocuklarının eğitimine katkı sağlamak için ilgi ve alakalarının arttığı, okul-aile iş birliğinin öğrencilerin akademik başarısına katkı sağladığı, ancak velilerin çocukları üzerindeki yüksek beklentilerinin öğretmenler üzerinde baskı oluşturduğu reddedilemez bir gerçektir. Aşırı kontrolcü tutumlar gibi nedenlerle uyumludur. Yapılan araştırmalarda yaşı büyük öğretmenlerin velilerle iletişimleri, genç öğretmenlerin velilerle olan iletişimlerine göre daha zayıftır. Genç öğretmenler ise iletişim düzeyleri yüksek olsa bile ebeveynlerle problem çözme becerileri daha düşüktür. Araştırmada lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin iletişim becerilerinin ve problem çözme düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Bu çalışmanın bulguları dikkate alınarak yapılacak yerel araştırmalar, eğitim öğretimin aileler ve okul ilişkileri açısından veli tutumlarının değerlendirilebileceği çeşitli araştırmalar yapılabilir.

Veli tutumlarının, eğitim öğretim açısından kazanımlar sağlaması yadsınamaz bir gerçek olmakla birlikte öğretmenler üzerinde baskı oluşturduğu bir gerçektir. Gerçekleştirilecek çalışmaların bu alanda farkındalık oluşturacağı açıktır.

5. Teşekkür

Hayatı boyunca desteklerini eksik etmeyen anneme, babama, eşim, çocuklarıma çok teşekkür ediyorum. Ayrıca Yüksek Lisans Eğitiminde derslerinde desteklerini eksik etmeyen çok saygı değer hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Kaynakça

Einar M. Skaalvik, Sidsel Skaalvik. (2010). Teacher self-efficacy and teacher burnout: A study of relations Teaching and Teacher Education 26, 1059-1069.

Hacı İsmail ARSLANTAŞ, Rasim TÖSTEN, Dilan BEŞTAŞ MARAKÇI (2018). Lise Öğretmenlerinde Mesleki Motivasyon Unsurları: Karma Yöntemli Bir Çalışma: Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(3): 880-895,

Şükrü ADA, Durdağı AKAN, Ahmet AYIK, İsa YILDIRIM, Sinan YALÇIN, (2013). Öğretmenlerin Motivasyon Etkenleri: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17 (3): 151-166.

Mehmet Hilmi Koç, (2018). EYFOR-8, Uluslararası Eğitim Yönetimi Formu, Sayı 218

Abdullah Hatipoğlu, Erkan Kavas (2016). Veli Yaklaşımlarının Öğretmen Performansına Etkisi, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 4, Sayfa: 1012-1034

Izzul Ilham Jamaludin, Huay Woon You (2019). Burnout in relation to Gender, Teaching Experience, and Educational Level among Educators: Hindawi Education Research International, Volume, Article ID 7349135, 5 pages

Einar M. Skaalvik, Sidsel Skaalvik, (2011). Teacher job satisfaction and motivation to leave the teaching profession: Relations with school context, feeling of belonging, and emotional exhaustion:Teaching and Teacher Education 27 1029-1038.

Burhanettin Dönmez, Niyazi Özer ve Melike Cömert (2010). Principal trust in students and parents: its relationship with principal burnout: Procedia Social and Behavioral Sciences 2, 547–550.

Einar M. Skaalvik, Sidsel, (2018). Skaalvik "Job demands and job resources as predictors of teacher motivation and well being: Social Psychology of Education 21:1251–1275.

Einar M. Skaalvik, Sidsel Skaalvik. (2021). Teacher burnout: relations between dimensions of burnout, perceived school context, job satisfaction and motivation for teaching. A longitudinal study: Teachers and Teaching theory and practice, Published online: 27 Apr